

виятъ цвѣтъ се продаде срѣдно по 12 лв. кгр. Въ едно карловско село се сдружили 30 души и варили своето цвѣте на кооперативни начала. Продали маслото и извадили разноснитѣ. И когато направили смѣтка, указало се, че кгр. цвѣте имъ се плаща по 21 лв. — Значи по 9 лв. повече, отколкото фабрикантитѣ плащали.

Значи?

— За дребнитѣ стопани-производители кооперативната продажба е **най-изгодна.**

*
* *

Кооперативни доставки, кооперативни продажби, кооперативни преработки — ето стопанската дейност на селската кредитна кооперация. Но това е нейната идеална форма. Не винаги хубавото е лесно осъществено. Особено на българска почва. **Да се стремимъ къмъ такава дейност, но и да бждемъ внимателни, предпазливи. Безъ кооперативно съзнание, безъ честни, идеалисти ржководители тази дейност може да изкопае гроба на самата кредитна кооперация.** Да се пипа полека, предпазливо, ала сигурно, защото има случаи, когато основаваме кооперации, за да използваме държавенъ кредитъ, за да използваме облагитѣ на закона, за да създадемъ лично за себе си поминъкъ, било като заемемъ платени мѣста или станемъ посрѣдници и доставчици. Доставяме стоки и тайно земаме отъ тър-

говеца процентъ. Крадемъ. Разбира се, че това става за смѣтка на потребителя: или цената се увеличава, или качеството се подобива. Продаваме сурови или преработени произведения и пакъ вземаме процентъ. Сега отъ купувача. Това става за смѣтка на производителя: тайно се съгласяваме на по-ниска цена. Крадемъ, дето можемъ. Крадемъ, каквото можемъ. Стига да не ни уловятъ.

Тази е отрицателната страна на кооперативната стопанска дейност. Стопанската дейност на кредитната кооперация има свои врагове — външни и вътрешни. Азъ смѣтамъ, че вътрешнитѣ врагове сж по-опасни. Външнитѣ врагове могатъ да се разбиятъ о кооперативната солидарност и съзнание. Вътрешнитѣ врагове разяждатъ, убиватъ кооперацията.

Да създадемъ солидна кредитна кооперация, да ѝ дадемъ правилна посока къмъ стопанска дейност, но и да я пазимъ отъ такива врагове! Ето разковничето!

Кооперацията въ с. Мадара, Шуменско. Кооперацията ни е основана презъ 1919. год. До 1924. г. е живѣла организационенъ животъ и раздавала само кредитъ. Презъ 1924 г. открива потребителенъ магазинъ, а презъ 1925. г. си е доставила вършачка.

Отъ 1926. год. започва стопанска дейност, като съ съдействието на земед. катедра усиле-